

on-line >>> www.alnari.rs
mail to >>> office@alnari.rs

Naziv originala:
Jennifer E. Smith
THE STATISTICAL PROBABILITY
OF LOVE AT FIRST SIGHT

Copyright © 2012 by Jennifer E. Smith
Translation Copyright © 2012 za srp-
sko izdanje Alnari d.o.o.

ISBN 978-86-7710-914-1

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

Dženifer Smit

KOJE SU ŠANSE ZA LJUBAV NA PRVI POGLED

Prevela Teodora Ilić

alnari
PUBLISHING

Beograd, 2012.

Za Keli i Erola

„O, da, ima dana u ovom životu
Vrednih života i vrednih smrti.“

ČARLS DIKENS
NAŠ ZAJEDNIČKI PRIJATELJ

Prolog

Sve je ovo moglo da ispadne drugačije. Zamislite da nije zaboravila knjigu. Onda ne bi morala da trči nazad do kuće po onoj večernjoj vrućini dok je mama čeka napolju u kolima iz čijeg auspuha izlazi oblak dima.

A čak i pre toga: zamislite da nije čekala da isproba haljinu jer ranije nije primetila da su joj bretele previše dugačke pa je mama morala da vadi svoj stari pribor za šivenje koji je razbacala po kuhinjskom pultu kao da je u operacionoj sali dok je pokušavala da spase mlitavu tračicu od ružičaste svile i sve to u poslednjem trenutku.

I posle toga: da se nije posekla na papir dok je štamkala svoju kartu, da nije izgubila punjač za telefon, da nije bilo zakrčenja u saobraćaju na auto-putu prema aerodromu. Da nisu promašili isključenje ili da je uspela brzo da pronade sitniš za putarinu a ne da ga ispusti ispod sedišta gde je morala da ga traži dok su joj ostali automobili u koloni iza nje trubili iz sve snage.

Da joj se nije pokvario točkić na koferu.

Da je samo malo brže potrčala prema izlazu.

Mada postoji mogućnost da ništa od toga ionako nije bitno.

A možda je sled ovih događaja u tom jednom danu potpuno nebitan, i da se nije desilo nešto od toga, onda bi iskrslalo nešto drugo: nevreme iznad Atlantika, kiša u Londonu, olujni oblaci koji su se zadržali taman tih sat vremena a onda ipak nastavili dalje. Hedli baš i ne veruje u sudbinu ili usud ali zato nije baš verovala ni u tačnost zakazanih letova.

Uostalom, da li je iko ikada čuo da je neki avion po-leteo na vreme?

Nikada pre joj se nije desilo da propusti let. Ni jedan jedini put.

Ali baš u trenutku kada ona konačno stiže na izlaz ove večeri, tamo zatiče osoblje kako zaključava vrata i isključuje računare. Na satu iznad njih piše da je 18:48, i tačno iznad prozora vidi se ogroman avion kako stoji poput neke metalne tvrđave; na licima ljudi oko nje jasno se vidi da ukrcavanja više neće biti.

Zakasnila je četiri minuta, za šta se uopšte ne bi reklo da je mnogo, kada čovek malo bolje razmisli; toliko traju reklame na televiziji, mali odmor u školi, toliko vremena treba da se ispeče obrok u mikrotalasnoj rerni. Šta je četiri minuta? Svakog bogovetnog dana, na svakom aerodromu, postoje ljudi koji stižu na svoje letove u poslednjem trenutku, zadihani ubacuju svoj prtljag i zavaljuju se u sedište uz uzdah olakšanja dok avion polako grabi ka nebu.

Ali to se nije desilo i Hedli Salivan sada stoji pored prozora držeći ranac, i nemoćno posmatra avion kako se odvaja od stepenaste rampe i kreće prema pisti bez nje.

Negde tamo sa druge strane okeana, njen otac održava poslednju zdravicu a osoblje hotela u belim rukavicama glanca escajg za sutrašnju večernju proslavu. Iza nje, dečak sa kartom za sedište 18C na sledećem letu za London

Koje su šanse za ljubav na prvi pogled

jede krofnu posutu šećerom i ne primećuje da mu isti pada po plavoj košulji.

Hedli zatvara oči za trenutak, ponovo ih otvara i vidi da je avion otišao.

Ko bi rekao da četiri minuta mogu sve da promene?

Prvo poglavlje

18:56 PO ISTOČNOM VREMENU

23:56 SREDNJE VREME PO GRINIČU

Aerodromi su prave odaje za mučenje za klaustrofobične ljude.

Ne radi se samo o jezi puta koji vas čeka – činjenici da ćete sedeti spakovani kao sardine a potom biti i katapultirani u vazduh u uskoj metalnoj cevi – već i o samim terminalima, pritisku gužve, zagušljivosti i prometnosti, razigranom, vrtoglavom komešanju, jur-njavi i buci, pomami i galami i sve se to dešava u zastakljenom prostoru koji podseća na neku monstruožnu farmu mrava.

Upravo je ovo jedna od stvari o kojima se Hedli trudi da ne razmišlja dok bespomoćno stoji ispred šaltera. Svetlost koju vidi napolju polako nestaje u daljini. Njen avion se sada već nalazi negde iznad Atlantika i ona polako počinje da oseća kako se nešto u njoj raspliće, kao vazduh koji polako izlazi iz balona. Jednim delom se radi o predstojećem letu a jednim delom o samom aerodromu, ali najviše – najviše – kopka je činjenica da će sada zakasniti

na venčanje na koje ionako nije htela da ide i nekako joj dođe da zaplače zbog tog nesrećnog spleta okolnosti.

Radnici na terminalu stoje sa suprotne strane šaltera i mršte se na nju veoma nestrpljivo. Na ekranu iznad njih već stoji zakazano vreme za naredni let sa aerodroma Džon F. Kenedi na londonski *Hitrou*, a to je tek za više od tri sata, i polako postaje očigledno da je Hedli jedino što stoji između njih i kraja njihove smene.

„Izvinite, gospođice“, reče jedna od njih uz osetno uzdržani uzdah. „Ne postoji ništa drugo što možemo učiniti za vas osim da vam rezervišemo mesto za sledeći let.“

Hedli klimnu glavom snuždeno. Proteklih nekoliko nedelja provela je u potajnom priželjkivanju da će se nešto slično ovome dogoditi, mada je, ruku na srce, u njoj režiji sve bilo malo dramatičnije: radnici počinju masovni štrajk na aerodromu; dolazi do neverovatne oluje; izbija epidemija gripa; ili čak malih boginja, i to je sprečava da se ukrca. Sve su to sasvim dobri razlozi zašto bi ona mogla da propusti venčanje svog oca i žene koju ona nikada nije ni upoznala.

Ali kašnjenje od četiri minuta nekako deluje previše zgodno, možda čak i za nijansu sumnjivo, i Hedli nije tako sigurna da će njeni roditelji – bilo ko od njih dvoje – razumeti da to nije bila njena greška. Zapravo, pada joj na pamet da će ovo biti jedna stavka sa veoma kratkog spiska stvari oko kojih su se njih dvoje ikada i složili.

Njena ideja bila je da preskoči probnu večeru i umesto toga stigne u London tog jutra kada je svadba trebalo da se održi. Hedli nije videla svog oca duže od godinu dana i nije bila sigurna da li će moći da sedi u istoj prostoriji sa svim tim ljudima koji su bitni u njegovom životu – njegovim prijateljima i kolegama iz malog sveta koji je on za sebe izgradio tamo negde preko okeana

– dok oni nazdravljaju za njegovo zdravlje i sreću, za početak njegovog novog života. Da se ona pitala, ona ne bi išla ni na venčanje, ali se ispostavilo da to ne dolazi u obzir.

„On je i dalje tvoj otac“, mama ju je neprestano podsećala kao da je to nešto što Hedli može da zaboravi. „Ako ne odeš, kasnije ćeš zažaliti. Znam da ti je teško da to pojmiš sa sedamnaest godina, ali veruj mi kada ti kažem. Jednog dana ćeš se kajati.“

Hedli nije sigurna.

Stjuardesa u ovom trenutku kuca po tastaturi lupajući po dugmićima nekako raspomamljeno, mljackajući glasno sa žvakom u ustima. „Imate sreće“, kaže ona veselo podigavši ruke. „Mogu da vas ubacim u let koji polazi u deset i dvadeset pet. Sedište broj 18A. Pored prozora.“

Hedli jedva skupi hrabrosti da postavi pitanje no, ipak ga izusti: „U koliko sati sleće?“

„U devet i pedeset četiri“, kaže joj stjuardesa. „Sutra ujutru.“

Hedli počne da zamišlja delikatan krasnopis na debeloj pozivnici u boji slonovače koja joj je stajala na komodi već mesecima unazad. Ceremonija počinje sutra u podne, što znači da, ako sve protekne po planu – ako let ne bude kasnio i ne bude problema na carini, ako uhvati taksi i ne bude gužve u saobraćaju, ako bude imala savršen tajming – i dalje ima šanse da stigne na vreme. I to jedva.

„Ukrcavanje počinje na ovom izlazu u devet i četrdeset pet“, kaže joj stjuardesa i daje joj papire uredno spakovane u malu kovertu. „Želim vam prijatan let.“

Hedli odlazi do prozora i gleda po redovima sumorno sivih stolica od kojih je većina zauzeta dok iz ostalih štrči žuti sunđer kao da su neke plišane igračke koje su bile

previše obožavane. Ona stavlja ranac na vrh svog kofera i brlja po njemu tražeći mobilni telefon, potom lista imenik tražeći tatin broj. On je zaveden prosto kao „Profesor“ što je nadimak koji mu je dala pre oko godinu i po dana, ubrzo nakon što se saznalo da se neće vraćati u Konektikat pa je reč *tata* postala neprijatan podsetnik svaki put kada bi otvorila telefon.

Srce počinje da joj lupa kada telefon počinje da zvoni; iako se često čuju, ona sama ga je pozvala svega nekoliko puta. Tamo je gotovo ponoć i kada se on konačno javlja, glas mu je promukao i spor jer je umoran ili pijan, a možda i jedno i drugo.

„Hedli?“

„Zakasnila sam na avion“, reče ona zvanično kako je instinktivno i pričala sa svojim ocem u poslednje vreme čime je pokazivala sveopšte neodobravanje njegovih postupaka.

„Molim?“

Ona uzdahnu i ponovi: „Zakasnila sam na avion.“

Hedli čuje Šarlot kako mrmlja u pozadini i nešto u njoj počinje da pecka, bes počinje da se budi. Uprkos svim slatkorečivim mejlovima koje joj je ta žena poslala otkad se verila za tatu – punih planova za venčanje, slika sa njihovog putovanja u Pariz i molbi da ih Hedli poseti koje je svaki put završavala sa previše srdačnim *ljuuuuu-bim!* (kao da jedno „u“ nije dovoljno) – prošlo je tačno godinu i devedeset i šest dana od kada je Hedli shvatila da je mrzi a da bi je zavolela, biće potrebno mnogo više od poziva da joj bude deveruša.

„Pa“, kaže Tata „jesi li rezervisala drugi let?“

„Jesam, ali stižem tek u deset.“

„Sutra?“

„Ne, večeras“, kaže ona. „Putovaću kometom.“

Tata potpuno ignoriše ovaj komentar. „To je prekasno. Ostaje veoma malo vremena do ceremonije. Neću moći da te pokupim“, kaže on i potom sledi kratko šuškanje jer on pokriva slušalicu dlanom kako bi se obratio Šarlot. „Verovatno ćemo moći da pošaljemo tetku Merlin da te pokupi.“

„Ko je tetka Merlin?“

„Šarlotina tetka.“

„Imam sedamnaest godina“, podseća ga Hedli. „Priлично sam sigurna da ću uspeti da uhvatim taksi do crkve.“

„Ne znam“, kaže tata. „Prvi put dolaziš u London...“ Tu zastade a onda se i nakašlja. „Misliš li da mama neće imati ništa protiv?“

„Mama nije ovde“, reče Hedli. „Izgleda da je ostala na prvom venčanju.“

Na drugom kraju slušalice tišina.

„U redu sam, tata. Vidimo se sutra u crkvi. Nadam se da neću zakasniti.“

„U redu“, reče on nežno. „Jedva čekam da te vidim.“

„Aha“, reče ona ne uspevajući da natera sebe da mu uzvрати. „Vidimo se sutra.“

I tek nakon što su završili razgovor, Hedli shvata da uopšte nije pitala kako je protekla probna večera. Nije ni sigurna da li želi da čuje.

Izvesno vreme, ona samo stoji tu u mestu, i dalje čvrsto držeći telefon u ruci trudeći se da ne razmišlja o svemu što je čeka sa druge strane okeana. Od mirisa putera koji dopire sa tezge sa pircama biva joj pomalo muka i ona samo razmišlja o tome kako bi volela da sedne, ali izlaz je zakrčen putnicima koji pristižu sa raznih strana terminala. Dolazi vikend kada se slavi 4. jul a vremenska prognoza na TV-u kaže da se olujni oblaci nadvijaju nad većim delom Srednjeg zapada. Ljudi zauzimaju svoje

teritorije i prisvajaju delove čekaonice kao da planiraju da ostanu tu unedogled. Na praznim stolicama stoje natakareni koferi, porodice grupisane po uglovima, masne kese iz *Mekdonaldsa* razbacane po podu. Dok prelazi preko čoveka koji spava na svom rancu, Hedli je svesna koliko je plafon nizak a prostor mali i dok se ljudi stiskaju svuda unaokolo, ona neprestano podseća sebe da diše duboko.

Onda uočava prazno mesto, žuri da ga zauzme manevrišući truckavim koferom preko mora cipela u isto vreme se trudeći da ne razmišlja o tome koliko će malena ružičasta haljina biti izgužvana do trenutka kada stigne u London sutra ujutru. Plan je bio da joj ostane nekoliko sati da se spremi u hotelu pre venčanja a sada će morati da jurca pravo u crkvu. Od svih njenih muka, ova joj nije bila među prvima na listi, ali ipak je malkice zabavno zamisliti užas na licima Šarlotinih prijatelja; ako ne možeš da izdvojiš vremena da odeš kod frizera, u njihovim očima si potpuni promašaj.

Hedli je prilično sigurna da je kajanje prelaka reč da opiše ono što ona oseća po pitanju toga što je pristala da bude deveruša. Međutim, pobedili su Šarlotini neprestani mejlovi i tatine neumitne molbe, a da ne pominjemo maminu iznenađujuće zdušnu podršku ovoj ideji.

„Znam da on trenutno nije osoba koju voliš najviše na svetu“, kaže ona njoj, „meni svakako nije. Ali da li zaista želiš da listaš taj album sa venčanja jednog dana, možda sa svojom decom, i kaješ se zato što nisi bila deo toga?“

Hedli u sebi razmišlja kako joj zapravo to ne bi smetalo, ali shvata šta svi pokušavaju da joj kažu i dolazi do zaključka da je bolje da svi budu srećni iako će to značiti da mora da izdrži lak za kosu, neudobne štikle i foto-sesansu nakon venčanja. Kada je ostatak zvanica – skupina od tridesetak Šarlotinih prijateljica – saznao da će im se

pridružiti jedna tinejdžerka iz Amerike, Hedli su poželeli propisnu dobrodošlicu zasipajući je znacima uzvika koji su pratili lančani mejl koji je kružio među tom grupom. I mada ona nikada nije upoznala Šarlot i provela proteklih godinu i po dana trudeći se da to tako i ostane, sada je znala kakav je ukus te žene po pitanju raznoraznih stvarčica vezanih za venčanje – bitnih stvari poput toga da li treba izabrati otvorene sandale ili one zatvorenih prstiju; da li da stavlja beli šlajer u cvetne aranžmane; i najgore i najstrašnije od svega, kakav donji veš obući za devojačko veče, iliti, kako one to zovu, veče za kokodakanje. Zaista je zaprepašćujuća cifra broja mejlova koje jedno venčanje može da izazove. Hedli je znala da su neke od tih žena Šarlotine kolegice iz univerzitetskog muzeja umetnosti u Oksfordu ali je pravo čudo što su uopšte i imale vremena za posao. Plan je bio da se nađe sa njima u hotelu sutra ujutru ali izgleda da će morati da zakopčavaju haljine, šminkaju se i prave frizure bez nje.

Sa prozora se sada vidi crnpuasto nebo i tačkice svetlosti koje stoje po obodu aviona počinju da svetlucaju. Hedli vidi svoj odraz na staklu, plava kosa, krupne oči, nekako sva izmrcvarena i snuždena kao da je već prevaila dug put. Ona uspeva da se ugura između jednog starijeg čoveka, koji toliko jako lista novine da ona očekuje da će mu poleteti iz ruku u svakom trenutku, i jedne sredovečne žene koja ima izvezenu mačku na kragni rolke i štrika sam bog zna šta.

Još tri sata, misli Hedli držeći ranac, a onda shvata da nema poente u tome da odbrojava minute do početka nečega čega se užasava; bilo bi mnogo tačnije reći još dva dana. Još dva dana i vratiće se natrag kući. Još dva dana i moći će da se pretvara da se ovo nikada nije dogodilo. Još

dva dana i moći će da kaže da je preživela vikend kojeg se pribojavala ko zna otkad.

Ona namešta ranac na krilo i prekasno shvata da ga nije dobro zatvorila i nekoliko stvari iz njega padaju na pod. Hedli prvo podiže sjaj za usne, zatim časopise, ali kada kreće da podigne debelu crnu knjigu koju joj je otac dao, dečko preko puta nje podiže je prvi.

On baca pogled na korice i daje joj knjigu. Na osnovu izraza na njegovom licu, Hedli u trenutku zaključuje da mu je ta knjiga odnekud poznata. Ona u sekundi pomisli kako on sigurno misli da je ona jedna od onih ljudi koji čitaju Dikensa na aerodromu i zamalo mu ne reče da to nije slučaj; zapravo, ta knjiga je kod nje već ko zna koliko i nije čak ni zavirila u nju. Ali umesto toga, ona mu samo upućuje smešak, onda se prilično namerno okreće ka prozoru, čisto u slučaju da on želi da započne neki razgovor.

Jer ipak Hedli trenutno nije raspoložena za razgovor, čak ni sa nekim ko je tako sladak kao on. Zapravo, ona nije raspoložena ni za šta. Dan koji joj predstoji primiće joj se neverovatnom brzinom kao neko živo biće i njoj se čini da je samo pitanje vremena kada će je pokositi. Užas koji joj let avionom izaziva – da ne pominjemo stizanje u London – fizički se odražava na njoj; ona se vrpolji na stolici, cupka nogama i lupka prstima.

Onaj čovek pored nje glasno duva nos, onda opet otvara novine i Hedli se nada da neće sedeti pored njega u avionu. Sedam sati nije malo, preveliko je to parče dana da bi čovek bio prepušten sreći. Ko bi još krenuo na put sa nekim koga ne poznaje a ipak, koliko je samo puta letela za Čikago, Denver ili Floridu sedeći pored potpunog neznanca, rame uz rame, sedište pored sedišta, dok tako skuplja tutnjaju preko neba? Tako je to kada su avioni u